

Inflytandeprojektet

Ett samverkansprojekt mellan Föreningarnas Hus,
Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skellefteå
kommun via Handikappomsorgen och
Västerbottens läns landsting via psykiatri i
Skellefteå.

Slutrapport 2008-2010

Rapporten sammanställd av:
Birgitta Sjögren Öhlund,
Brukarinflytandesamordnare,
Föreningarnas Hus,
Skellefteå, augusti 2010
På uppdrag av
Samordningsförbundet Skellefteå

Samordningsförbundet Skellefteå

1. SAMMANFATTNING.....	3
2. DELTAGARE.....	4
2.1 Deltagarnas förutsättningar	4
2.2 Genomförande och process	4
2.3 Resultat och effekter.....	5
3. PERSONALEN	7
3.1 Personalens förutsättningar	7
3.2 Genomförande och process	7
3.3 Resultat och effekter.....	8
4. DELTAGANDE ORGANISATIONER	8
4.1 Deltagande organisationers förutsättningar.....	8
4.2 Genomförande och process	9
4.3 Resultat och effekter.....	9
4.4 Förutsättningar för implementering	9
5. AKTIVITETER.....	9
6. FAKTARUTA.....	10
7. SLUTSATSER/AVVIKELSER	11

1. Sammanfattning

Bakgrund

De som bedriver verksamhet i Föreningarnas Hus är *Föreningen Trivselhuset, ISPS (Skellefteortens Intresseförening för Schizofreni och andra Psykiska Störningar), RSMH (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa), SPES (SuicidPrevention och Efterlevandes Stöd) och Ananke (OCD/Tvångssyndromsällskapet)*. Verksamheten har under projektperioden ändrat organisationsform från ideell förening till ekonomisk förening och köpt egen fastighet. Föreningarnas Hus har även utökats med Bed & Breakfast Gränden. Tillsammans är de båda verksamheterna ett socialt företag¹.

Syfte, mål och målgrupp

Syftet med Inflytandeprojektet har varit att öka målgruppens möjlighet att komma ut i arbete samt att bistå uppdragsgivare och övriga uppdragstagare med kunskap om inflytandefrågor och ett fördjupat individperspektiv. Målet i uppdragsavtalet var att minst 75 % av deltagarna i den föreningsstyrda förrehabiliteringen skulle ha aktiv arbetsrehabilitering² mot den öppna arbetsmarknaden vid projekttidens slut. Stegen i återhämtningen och förrehabiliteringen skulle tydliggöra målet arbete på den öppna arbetsmarknaden. Övriga mål var att behovet av offentlig försörjning skulle minska, upplevelse av förbättrad livskvalitet hos deltagarna och att kunskapen om inflytandefrågor hos uppdragsgivare och beställare skulle öka. Målgruppen har varit personer med sjuk- och aktivitetsersättning (hel- eller deltid), långtidssjukskrivna och arbetslösa med psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning eller psykosociala och socialmedicinska problem. Ungdomar i åldern 18-30 år prioriterades.

Projektgenomförande

I *inflytanderådet* har det löpande inflytandearbetet planerats och beslutats. Gruppen har även ansvarat för mediafrågor genom bland annat arbetet med tidningen *Utvägar*. Den *föreningsstyrda arbetsrehabiliteringen* har pågått dagligen för inskrivna deltagare, med handledning av anställd personal. I projektgruppen har de övergripande besluten fattats.

Resultat

Inflytanderådet fortsätter sitt arbete, med fokus på brukarrevision, media- och attitydfrågor. Mediagruppen söker fler intresserade, eftersom två deltagare har gått vidare till arbete och studier. Arbetsrehabiliteringen är mer strukturerad efter det att projektgruppen formulerat en metodbeskrivning och en värdegrund. Målet för rehabiliteringen har uppnåtts till 50 % mot förväntat minst 75 %. Av åtta inskrivna personer har en anställts av Föreningarnas Hus och tre har gått vidare till annan insats. Fyra personer är kvar i verksamheten och vårt arbete runt dem fortsätter. Vi diskuterar anställning för två av dem med Arbetsförmedlingens handläggare. Behovet av offentlig försörjning har med säkerhet minskat hos den person som fått anställning, men hos de övriga tre är det inte säkerställt. Den utvärdering som Föreningarnas

¹ Ett socialt företag binder samman entreprenörskap med individens behov av arbete och samhällets behov av tjänster. Näringsverksamhet bedrivs där medarbetarna och deras förutsättningar står i centrum.

² Med aktiv arbetsrehabilitering menas insatser via Utsikten, Supported Employment, OSA, SIUS eller annan insats som likställs med dessa.

Samordningsförbundet Skellefteå

Hus har gjort (se bilaga) visar att deltagarnas livskvalitet har förbättrats. När det gäller ökad kunskap om inflytandefrågor hos uppdragsgivare och beställare tycks vi se att projektets utbildnings- och informationssatsningar har gett resultat, men vi vet att det krävs mer tid och resurser för det än vad som ryms inom ett litet delprojekt. Det är frågor som Föreningarnas Hus i sin helhet fortsätter att jobba med.

Slutsatser

Inflytandeprojektet är nu implementerat i ordinarie verksamhet. Alla mål har inte uppnåtts fullt ut, men arbetet fortsätter inom de områden som startats upp. Inflytandeprojektet har bidragit till en fokusering på inflytandefrågor genom inflytanderådet som ett arbetssätt för ökat inflytande samt genom en metodbeskrivning för föreningsstyrd arbetsrehabilitering och genom en värdegrund för verksamheten (se bilagor). Inflytandearbetet med arbetsrehabilitering som en inriktning kommer att fortsätta utvecklas inom Föreningarnas Hus, vilket innebär fler rehabiliteringsplatser och fler nyanställningar.

2. Deltagare

2.1 Deltagarnas förutsättningar

Personerna i inflytanderådet och i arbetsrehabiliteringen är kvinnor och män med sjuk- och aktivitetsersättning (hel- eller deltid), långtidssjukskrivna och arbetslösa med psykisk ohälsa/psykisk funktionsnedsättning eller psykosociala och socialmedicinska problem. Deltagarna har identifierats via föreningarna och via husets verksamhet. Krav på engagemang och en viss kompetens har krävts. Vid projektidens slut är det 10 personer i inflytanderådet, sex kvinnor och fyra män mellan 20-62 år, av dessa är tre mellan 18-30 år. Två anställda, två deltagare från verksamheten, fyra föreningsrepresentanter och två oberoende ingår i rådet. Alla har egen erfarenhet av psykisk ohälsa och/eller av att vara närstående. Deltagarna har arvoderats. De har fått egen utbildning samt själva agerat utbildare inom ramen för projektet.

När det gäller den *föreningsstyrda arbetsrehabiliteringen* har de inskrivna identifierats via Arbetsförmedlingen och Utsikten. Personerna har valts ut i samarbete mellan verksamheten och remittenten. Kravet för att skrivas in i Inflytandeprojektet har varit att personerna ska ha kommit in som nya i verksamheten under projektiden. Alla har stått långt ifrån arbetsmarknaden och har haft en komplex livssituation som påverkat arbetsförmågan. Det är sammanlagt åtta personer, fem kvinnor och tre män, mellan 21-60 år (tre under 30 år), som har varit aktuella under pågående projekt.

2.2 Genomförande och process

Information om Inflytandeprojektet gick ut via brukarinflytandesamordnaren (bisam) sommaren 2008. Inflytanderådet bildades sedan i förberedande syfte före projektstarten. Gruppen fortsätter att träffas en gång i månaden för planering och beslutsfattande även efter projektidens slut. Dokumenteringen utförs fortsättningsvis av bisam. Det senaste halvåret har rådet fokuserat på attitydfrågor, med tanke på att Västerbotten är kampanjlän i det nationella

Samordningsförbundet Skellefteå

attityduppdraget (H)järnkoll. Det känns naturligt, eftersom attitydfrågorna sedan tidigare ingår i allt det vi gör. De tre attitydambassadörerna som hittills finns i Skellefteå är med i rådet. Alla tre har genomgått en internatutbildning på Edelviks Folkhögskola som kompetens för sina uppdrag.

De flesta uppdrag för inflytandeprojektet handlar om information och utbildning till personal inom kommunen, psykiatrin, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Uppdragen har i huvudsak kommit från kommunen och psykiatrin. Vi får dock inte glömma att vi löpande har kontakt med enskilda handläggare från Af och Fk angående personerna som är hos oss på arbetsrehabilitering. I dessa kontakter utbyts mycket information.

Brukarrevision är en viktig del av Föreningarnas Hus inflytandearbete. Vi ser det som en metodutveckling för ökat inflytande. Under projekttiden har vi genomfört en uppföljning av en tidigare utförd revision i Skellefteå och två revisioner i Umeå. Bisam har även anlits för konsultuppdrag vid brukarrevisioner i Stockholm. Under våren 2010 gick bisam en utbildning i socialpsykiatrisk forskning, vilket ska ses som en kompetensutveckling på området. Vi har även informerat och föreläst om den så kallade ”Skelleftemodellen”.

Mediagruppen har under projekttiden skrivit intervjuer, referat och debattartiklar samt fotograferat, både till papperstidningen och till nättidningen. Tidningen Utvägar och annat informationsmaterial trycks, viks och häftas i verksamheten. Brukarinflytandesamordnaren (bisam) har en blogg för debatt kring inflytande och för marknadsföring av verksamheten. Bisam är nu även aktiv på facebook i olika grupper kring psykisk ohälsa och attityder. En person som har varit deltagare i inflytandeprojektet ansvarar även fortsättningsvis för Bed & Breakfast Grändens hemsida.

De personer som skrivs in i Föreningarnas Hus för *arbetsrehabilitering* har först gjort ett studiebesök hos oss och bestämt sig för att arbeta i verksamheten. Personen intervjuas sedan enligt ett särskilt formulär, där det ingår frågor om bakgrund, önskemål, syfte, erfarenheter och arbetsuppgifter i huset. Intervjun följs upp efter en tid i samarbete med remittenten. Alla inskrivna får ett avslutande möte. Under hela projekttiden har åtta sådana intervjuer genomförts. Personerna registreras i SUS, men det systemet har inte fungerat särskilt bra. Vi bifogar därför en utvärdering som Föreningarnas Hus har gjort på alla sina 30 deltagare, där även inflytandeprojektets deltagare ingår.

Handledande samtal pågår dagligen i verksamheten och som inbokade samtal om något speciellt inträffar eller om personen så önskar. Varje vecka hålls husmöten, där viss handledning sker i grupp. Vi vill även att de som kommer till oss ska ha ett ”steg två” att komma till i sin rehabilitering. Föreningarnas Hus har nu startat ytterligare en verksamhet.

Vårt Bed & Breakfast Gränden invigdes den 29 mars 2010. Det är ett samarbete med gymnasiesärskolans hotell- och restaurangprogram i Skellefteå. En kompetensutveckling kring socialt företagande sker i samarbete med ett konsultföretag i Umeå, och med Puls, ett socialt företag i Lycksele. I en offentlig upphandling med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har vi tillsammans bildat Resaprojektet. Det handlar om att stödja människor tillbaka till arbete genom delaktighet och personlig utveckling. Vi har också

Samordningsförbundet Skellefteå

kontakt med organisationen Coompanion (kooperativ utveckling) samt deltar i Skellefteå kommuns EU-projekt om en kompetenssatsning kring socialt företagande.

2.3 Resultat och effekter

Vi har nått rätt målgrupp i inflytanderådet. Alla har egen erfarenhet av psykisk ohälsa/funktionsnedsättning och/eller av att vara närstående. Det är de tre mest aktiva föreningarna som är representerade. Vi respekterar att inte alla föreningar har resurser att delta. Vår uppgift blir att försöka driva även deras speciella intressefrågor. Vi önskar fortfarande fler aktiva män, deltagare med utländskt ursprung och ungdomar.

Deltagarnas livssituation och mående kommer alltid att påverka graden av närvaro och engagemang, men det är något som vi är medvetna om och som vi ska ha beredskap för. Närvaron i rådet har minskat något, eftersom uppdrag och sammansättning av deltagare har förändrats. I snitt har sex personer deltagit på mötena under våren 2010. *Mediagruppen* ska fortsätta verka inom inflytanderådet, men eftersom två av de mest aktiva på det området har slutat får vi lösa det på annat sätt tills vidare. Bisam har till exempel engagerat andra skribenter till senaste numret av tidningen *Utvägar*. Deltagarna som har slutat jobba med mediafrågor har gått vidare till jobb och studier, vilket enbart är positivt.

De varierande brukarrevisionsuppdragen under pågående projektid har vidgat våra perspektiv och gett oss ökad kunskap. Vi har tagit ytterligare steg i utvecklingen genom vår första uppföljning och genom uppdrag utanför den egna kommunen. En positiv effekt är att socialpsykiatri i Umeå och FoU Västernorrland är intresserade av ett fortsatt samarbete. Brukarrevisionsarbetet ger stadga åt inflytanderådet som grupp; något konkret och meningsfullt att samlas runt som ger synliga resultat.

I och med att attitydfrågorna är i fokus har inflytanderådet fått två nya deltagare. De sitter med som attitydambassadörer, vilket ökar rådet kompetens. Delaktigheten kring beställda och självpåtagna informations- och utbildningsuppdrag har ökat, men här finns det mycket kvar att göra. Vi behöver bli fler som på ett bra sätt kan utbilda olika personalgrupper i t.ex. återhämtning och inflytande.

Det som är speciellt glädjande sedan föregående delårsrapport är att bisam tillsammans med en attitydambassadör medverkat i en stor utbildningsinsats för psykiatrins personal. Under sex halvdagar utbildade vi grupper om ca 20 personer i inflytande- och attitydfrågor. Psykiatrins egen utvärdering visade att vår insats blev mycket uppskattad. Vi fortsätter att medverka i samma satsning till hösten. Bisam har också spelat in en video om återhämtning på uppdrag av Skellefteå kommun. Filmen har fått god respons och ska användas i utbildning av personal.

Uppdragsavtalets målformulering som handlade om arbete på den öppna arbetsmarknaden ändrades under projektets gång till det som bättre kunde motsvara det vi kan erbjuda. Ändringen skapade en del förvirring kring vad vi egentligen skulle göra i projektet. Alla parter var dock överens om att det finns ett behov av *förrehabilitering* för en viss målgrupp

Samordningsförbundet Skellefteå

och att det är något som Föreningarnas Hus ska utveckla enligt en föreningsstyrd metod. Målet att minst 75 % av deltagarna i den föreningsstyrda förrehabiliteringen skulle ha aktiv arbetsrehabilitering mot den öppna arbetsmarknaden vid projekttidens slut har inte uppnåtts. Av projektets åtta personer, fem kvinnor och tre män (fyra under 30 år), är fyra personer kvar i verksamheten efter projektets slut. De fortsätter rehabiliteringen hos oss och för två av dem diskuteras anställning med Arbetsförmedlingens handläggare. Tre personer har gått vidare till insatser som tydliggör arbete mot den öppna arbetsmarknaden och en person har fått anställning på 75 % i Föreningarnas Hus.

Vi ser tydliga tecken på en ökad trygghet och tillit hos de personer som är hos oss för arbetsrehabilitering. De har vuxit som människor, både socialt och arbetsmässigt. De som kommer till oss behöver ofta lång tid på sig för att utvecklas, men en del skulle också må bra av att gå vidare. Det märks dock att samhällsklimatet har blivit hårdare och att fler deltagare, inte bara i Inflytandeprojektet, blir kvar hos oss. Vår målsättning är att utvecklas i det avseendet genom att erbjuda ett steg två i en rehabilitering på B & B Gränden och att själva anställa personer inom det sociala företaget i den mån vi har möjlighet.

Vi har fått bättre struktur på rehabiliteringens inriktning och uppföljning tack vare tydligare ramar. Det handlar om ökad erfarenhet, en heltidsanställd handledares insats, en metodbeskrivning och en värdegrund. Vi har dessutom ett bra samarbete med alla berörda myndigheter och organisationer. Nu är även alla fyra rehabiliteringsplatserna i Resaprojektet tillsatta.

3. Personalen

3.1 Personalens förutsättningar

En av de anställda som var med i inflytandeprojektet har slutat under våren 2010 och gått till annat lönearbete. Birgitta Sjögren Öhlund och RoseMarie Westerlund, båda brukarinflytandesamordnare, ingår fortsättningsvis som anställd personal i inflytanderådet. De har föreningstillhörighet och egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Det är olika ekonomiska och tidsmässiga förutsättningar beroende på om man är löneanställd i huset eller arvoderad representant i inflytanderådet. Det går inte att bortse ifrån, men som grupp vill vi arbeta på så lika villkor som möjligt utifrån var och ens förmåga.

3.2 Genomförande och process

Samordningen av projektet har legat på de anställda, men det är i inflytanderådet som riktlinjerna för inflytandearbetet ska dras upp, med den egna erfarenheten och föreningarnas olika inriktningar som grund. Alla tar uppdrag efter intresse och kompetens. Anställda och deltagarna i rådet ska stödja varandra i det arbetet. Vi har alla olika förutsättningar för lärande. Det kan handla om det psykiska måendet just för tillfället eller om typen av

Samordningsförbundet Skellefteå

funktionsnedsättning. Vi arbetar aktivt med att se styrkor, inte svagheter, och handleder varandra vid behov. Allas lika värde är grunden.

Inflytanderådet ska på olika sätt arbeta för ökat inflytande. Gruppen arbetar till exempel aktivt med samverkansfrågor och finns representerat i ett flertal samverkansgrupper, där samhällets olika aktörer ingår. Det politiska påverkansarbetet är en viktig del i samverkan. Under våren 2010 har vi träffat politiker för samtal i olika sammanhang, bland annat för att lämna synpunkter på ett hälso- och sjukvårdspolitiskt program.

3.3 Resultat och effekter

Delaktigheten i rådet har utvecklats under projektiden. En stor gemensam kunskap finns i inflytanderådet genom dess sammansättning av olika representanter. Kunskapen har ökat genom att vi har lärt känna varandra bättre och delat erfarenheter över tid. Vi har ett synsätt som värderar erfarenhetsbaserad kunskap lika mycket som professionell kunskap och menar att dessa två komponenter sammanfaller hos oss i de flesta fall, det vill säga att vi har dubbel kompetens genom egen erfarenhet av ohälsa/funktionsnedsättning och tidigare utbildningar och/eller arbetslivserfarenhet. Det kan sägas vara ett sektorsövergripande synsätt och arbetssätt, liksom vår långa erfarenhet av samverkan med andra aktörer.

Vi kan se att handledning utifrån egen erfarenhet har effekt, om man själv har distans till sin egen historia. Det är en utmaning och något vi vill utveckla. Att vara personlig vid rätt tidpunkt och på rätt sätt gör att personerna vågar lyfta problem och rädslor till diskussion. Det är då lättare att förstå och undanröja hinder. Ett sådant förhållningssätt avdramatiserar känslan av att vara ensam och inger hopp om möjligheten till återhämtning.

Kompetensutvecklingen i inflytanderådet och hos anställd personal har pågått under hela projektiden. Rådet har fått information om bland annat neurokognitiv rehabilitering, tvång i öppenvård, hälsocoachprojektet samt gjort studiebesök på verksamheten Puls i Lycksele. Psykiatrin har informerat gruppen om deras verksamhet. Utvärderingskompetens finns hos bisam.

4. Deltagande organisationer

4.1 Deltagande organisationers förutsättningar

Projektets beställare har varit Samordningsförbundet i Skellefteå. Lokala Samverkansgruppen har fungerat som styrgrupp och projektet har administrerats av Arbetsförmedlingen. Utförare har varit Föreningarnas Hus. Projektgruppen har bestått av Maria Olofsson, Handikappomsorgen, Inger Burman, Försäkringskassan, Siv Hedström och Agnetha Wallgren, psykiatrin samt Birgitta Sjögren Öhlund och Carina Lindqvist, Föreningarnas Hus. Projektledare har varit Irene Edlund och Marina Stenlund, Arbetsförmedlingen. Inflytandeprojektets budget har varit 236 000 kr för två år.

4.2 Genomförande och process

Projektgruppen har genomfört det som var tänkt och har haft ett givande utbyte på sina träffar. Det har dock varit svårt att samla alla representanter, troligtvis på grund av hög arbetsbelastning inom de deltagande organisationerna.

4.3 Resultat och effekter

Vi är övertygade om att Föreningarnas Hus bidrar till den sociala ekonomin genom att skapa platser för arbetsrehabilitering. Vi får ofta ta emot personer som av olika anledningar inte får plats någon annanstans. Verksamhetsutveckling har skett genom inflytanderådet och föreningsstyrd arbetsrehabilitering. Vi tycker oss se att vårt arbete påverkar övriga organisationer positivt. Många aktörer har uttryckt vikten av att det finns ett första steg i en arbetsrehabilitering och vill samarbeta med oss.

4.4 Förutsättningar för implementering

Projekttiden har gett en ökad fokusering på inflytandefrågorna och nu fortsätter projektets alla delar att utvecklas i Föreningarnas Hus. Idag vet vi också att verksamheten fortsätter på egna ben. Det treåriga bidraget från Allmänna Arvsfonden tog slut i juni 2010. Implementering av inflytandefrågor i de övriga organisationerna är fortfarande en utmaning och ett långsiktigt arbete. Vi kan dock se många lovande initiativ i pågående samarbete med alla deltagande organisationer. Vår kompetens efterfrågas till exempel allt oftare i personalutbildning och vid starten av nya verksamheter.

5. Aktiviteter

Aktiviteter av betydelse för projektets utveckling och resultat under hela projektperioden.

Aktivitet	Start	Slut
Jobbcoachutbildning, Activa, Örebro	2008-08-14	2008-12-11
Inflytanderåd bildas	2008-08-28	pågår
Projektgrupp bildas	2008-11-20	2010-06-02
Brukarrevisionsuppdrag i Skellefteå	Dec. 2008	pågår
Start av bisamblogg	2009-02-16	pågår
Start av nättidningen Utvägar	2009-03-05	pågår
Resaprojektet	2009-06-15	pågår
Brukarrevisionsuppdrag i Umeå	2009-02-24	2009-10-05
Brukarrevisionsuppdrag i Stockholm	2010-01-20	2010-01-21
Medverkan i introduktionsutb. för boendehandledare	2010-01-27	pågår
Invigning av Bed & Breakfast Gränden	2010-03-29	pågår
Besök av riksdagsman Ulf Grape	2010-04-09	2010-04-09
Möte med Vänsterpartiet ang hälso- o sjukv.politiskt pr.	2010-04-16	2010-04-16
Medverkan i psykiatrins basutb. för personal	2010-04-12	pågår

Bisam utbildas i socialpsykiatrisk forskning	2010-04-14	2010-06-14
Kick-off för Attityduppdraget	2010-05-03	pågår
Bisam inspekterar nytt boendestöd	2010-05-21	pågår
Föreningarnas Hus kongress, beslut ny org.form	2010-05-27	pågår
Föreningarnas Hus köper egen fastighet	Juni 2010	pågår

6. Faktaruta

Inflytanderådet:

	Ålder	Kön	Utfall
Antal deltagare efter projektstart	18-30	Män	2
	18-30	Kvinnor	3
	31-65	Män	2
	31-65	Kvinnor	6
<i>Kommentar</i>			
Närvaron är mellan 6-9 personer. Gruppen träffas en gång i månaden. Ex. på uppdrag är samverkan, personalutb, brukarrevision, attitydfrågor, mediafrågor.			
Antal deltagare i arbete eller annan insats efter projektstart.	Ålder	Kön	Utfall
	18-30	Män	0
	18-30	Kvinnor	2
<i>Kommentar</i>	31-65	Män	0
En av husets anställda som var med i rådet har slutat och fått ett nytt arbete. En person har fått vikariat på olika arbetsplatser och en studerar på Folkhögskola.	31-65	kvinnor	1
	Ålder	Kön	Utfall
Antal kvar i projektet	17-30	Män	2
	18-30	Kvinnor	1
<i>Kommentar</i>	31-65	Män	2
Två nya personer har tillkommit genom attityduppdraget.	31-65	Kvinnor	5

Föreningsstyrd arbetsrehabilitering:

	Ålder	Kön	Utfall
Antal deltagare efter projektstart	18-30	Män	1
	18-30	Kvinnor	3
	31-65	Män	2
	31-65	Kvinnor	2
Antal deltagare i arbete eller annan insats efter projektstart	18-30	Män	0
	18-30	Kvinnor	3
	31-65	Män	1
	31-65	Kvinnor	0
<i>Kommentar</i>			
En person har anställning i Föreningarnas Hus på 75 %. Tre personer har gått vidare till annan insats som är att räkna som ett steg närmare den öppna arbetsmarknaden.			
Antal i studier efter projektstart (2)	18-30	Män	0
	18-30	Kvinnor	0
	31-65	Män	0
	31-65	Kvinnor	0
Antal som avbrutit efter projektstart (3)	18-30	Män	0

	18-30	Kvinnor	0
	31-65	Män	0
	31-65	Kvinnor	0
Antal som avslutats efter projektstart (4)	18-30	Män	0
	18-30	Kvinnor	0
	31-65	Män	0
	31-65	Kvinnor	0
Antal kvar i projektet	18-30	Män	1
	18-30	Kvinnor	0
	31-65	Män	1
	31-65	Kvinnor	2
Hade individen små eller stora möjligheter att påverka insatsen (5)	18-65	Se bif. utvärdering	
Vilket betyg gav individen insatsen (5)	18-65	Se bif. utvärdering	
Har individen upplevt att insatsen medfört att livssituationen försämrats eller förbättrats (5)	18-65	Se bif. utvärdering	

7. Slutsatser/Avvikelser

Inflytandeprojektet är implementerat i ordinarie verksamhet efter projekttidens slut. Alla mål har inte uppnåtts fullt ut, men arbetet fortsätter inom de områden som projektet har startat upp. Projektet har bidragit till en viktig fokusering på inflytandefrågor genom inflytanderådets arbete samt genom en metodbeskrivning för föreningsstyrd arbetsrehabilitering och genom en värdegrund för verksamheten. Vi hänvisar till bifogad utvärdering när det gäller deltagarnas upplevelse av medinflytande och ökad livskvalitet.

Det som har varit svårt med utförandet av inflytandeprojektet är att det från början inte passade in i Samordningsförbundets mall för projekt. Det var svårt att formulera mål som skulle stämma med Föreningarnas Hus som utförare. Målformuleringen som avsåg arbetsrehabiliteringen ändrades under projektets gång, vilket skapade en del förvirring kring vad vi egentligen skulle göra. Vi har försökt klämma in för mycket inom ramen för ett litet delprojekt. Vad vi förstår är rapporteringen den samma oavsett hur litet eller stort projektet är. Vi konstaterar att rapporterandet har krävt för mycket tid för ett litet projekt, med halvårsrapporter som ska redovisas muntligt vid två tillfällen plus en slutrapportering med två muntliga redovisningar.

Inflytandearbetet ska vara långsiktigt i en verksamhet som är under ständig utveckling. Det viktiga är att ha en medveten strategi, att vara förändringsbenägen och att inte bli hemmablind. Det är svårt att säga om ett inflytanderåd är en *metod* för ökat inflytande, men för oss är det ett *arbetsätt* som fungerar. Föreningarnas Hus har ändrat organisationsform från ideell förening till ekonomisk förening, har köpt egen fastighet och är idag ett socialt företag. Inflytandearbetet med arbetsrehabilitering som en inriktning kommer att fortsätta utvecklas inom dessa ramar, vilket innebär fler rehabiliteringsplatser och fler nyanställningar. Vad vi avser med föreningsstyrd arbetsrehabilitering framgår av bifogad metodbeskrivning.

Projektets ekonomi

Inflytandeprojektet beviljades 236 000 kr för åren 2008-2010. Pengarna har gått till löner, arvoden, möteskostnader, rapportskrivning, administration, tidningen Utvägar och lokalhyra. Det finns inga avvikelser att redovisa. Projektet har hållit sig till budgeten.

Föreningarnas Hus i Skellefteå

Utvärdering, 2010

Föreningarnas Hus i Skellefteå – utvärdering 2010

”När man tolkar statistik får man inte glömma att den aldrig är annat än ett förenklat sätt att beskriva verkligheten och att statistiken aldrig kan spegla verkligheten från alla eller kanske inte ens från de viktigaste sidorna.”

Statistiska Centralbyrån

Under maj och början av juni 2010 lämnades en enkät till de 30 deltagarna i Föreningarnas Hus. Tre frågor ställdes och en tiogradig skala användes för svaren (se bil). Låga siffror anger ”mycket under förväntan”, i mitten ”som förväntat” och höga siffror ”mycket över förväntan”. Vi fick in 28 enkäter. På den tiogradiga skalan hamnar medelvärdet på en fråga nära sju och på de andra två frågorna nära åtta. Det är ett bra resultat. Av 28 personer är det en person som sticker ut med låga siffror och 10 personer med höga.

När en av våra anställda handledare gick runt till deltagarna för att be dem fylla i enkäten fick hon många olika reaktioner. En del fyllde i utan hjälp, medan andra behövde hjälp med att tolka frågorna och sifferlinjen. Hon fick förklara mycket tydligt för dem som tyckte det var svårförståeligt. Med en del personer blev det långa diskussioner. Den vanligaste kommentaren var att det var svårt att svara på frågorna, för att det kunde bero på vilka situationer det handlade om i verksamheten och hur deras egen dagsform var. De flesta hade inga problem med att markera den siffra de tyckte överensstämde med deras uppfattning, men det var en del som resonerade på olika sätt utifrån vad de tyckte siffrorna stod för. En kommentar var: *”Jag tycker det är jättebra här på Föreningarnas Hus så jag sätter en 6: a.”* Motsatta kommentarer fanns också: *”Det är väl ganska bra här så jag sätter en 7: a.”* En person kommenterade sista frågan *”Har Föreningarnas Hus medfört att din livssituation försämrats, eller har den förbättrats?”* med att frågan inte går att besvara, eftersom den frågar två saker samtidigt. Det är helt riktigt, men handledarens uppfattning är att alla svarade på den utifrån frågan om livssituationen har förbättrats.

Resultat

Fråga 1: *Har du stora eller små möjligheter att påverka ditt arbete i Föreningarnas Hus?*

Medelvärde: 6,82

Kommentar: En del av dem som kommer till oss via Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan har inte alla gånger så stora möjligheter att påverka sin placering. De kan känna sig mer eller mindre tvingade att ta det som erbjuds för att få behålla sin ersättning. Det kan innebära att man upplever möjligheten att påverka sitt arbete som mindre än om man hade sökt sig till huset på eget initiativ eller själv hade kommit med förslaget till sin remittent. Det finns också deltagare som vi tycker skulle ha gått vidare till något annat, men som av olika anledningar inte får någon annan placering och därför blir kvar hos oss. Även hos dem kan vi tänka att upplevelsen av att kunna påverka inte är så stor.

Fråga 2: *Om du fick betygssätta Föreningarnas Hus, vad skulle du ge för betyg?*

Medelvärde: 7,71

Kommentar: Det ska alltid finnas en utvecklingspotential inom verksamheten. Vi ska förändras; tänka nytt och tänka om allt efter behov och önskemål från deltagare och anställda. Det kan alltid bli bättre och därför ska vi vara beredda att göra kontinuerliga utvärderingar av Föreningarnas Hus.

Fråga 3: *Har Föreningarnas Hus medfört att din livssituation försämrats, eller har den förbättrats?*

Medelvärde: 7,57

Kommentar: Fast man trivs och tycker att man kan påverka sitt arbete i Föreningarnas Hus är det inte säkert att man tycker att ens livssituation har förbättrats särskilt mycket. Här finns det många faktorer som spelar in, som inte har med vår verksamhet att göra. Livet utanför, med boende och annat, förändras oberoende av placeringen hos oss.

Utvärderande fokusgruppsintervju på ett husmöte

Datum: 2010-06-10

Antal deltagare: 11 personer (5 män, 6 kvinnor)

Vad är bra med Föreningarnas Hus?

Stämningen är bra.

Att man får vara den personen man är utan att någon försöker ändra personen i fråga. Man har rätt att vara den man är oavsett hur man ser ut eller vilka tankar man har.

Att man har någonstans att vara på dagen. Det är inte alla kommuner som har sådana här verksamheter.

Att vi får vara en ledstjärna för andra som försöker starta sådana här verksamheter.

Det är en fin stämning. Man blir aldrig dåligt eller snäsigt bemött. Man blir hjälpt och svarad.

Hög tolerans.

Vi arbetsledare och brukare har kommit varandra närmare de senaste månaderna på ett jättebra sätt. Vi har ”tightat” ihop oss och det är jättebra.

Våra husmöten är jättebra. Finns det några tveksamheter när man inte vet vad som gäller så finns ju det här mötet som ett forum.

Det är bra kamratanda.

Man hjälps åt. Känner man sig ur form, så får man hjälp.

Det är så skönt att komma hit och få nya vänner. Det är skönt att komma ifrån sin lägenhet där man är ensam och tittar upp i taket.

Det är bra fika här också. Billigt och bra.

Vad är mindre bra med Föreningarnas Hus?

Det enda jag känner ibland är att det finns lite göra. Det kan bli lite långtråkigt.

Vi är ju så beroende av andra, samarbetspartners för att få saker att göra.

Vi saknar en hiss, en riktig inomhushiss.

På vintern är det kallt eftersom det är ett dragit hus.

Ibland kan information om arbete eller liknande vara bristande.
Men alla behöver heller inte veta allt. De som behöver få veta får ju veta.

Jag tycker bara bra om Föreningarnas Hus.

Nej, det är bara bra.

Föreningarnas Hus i Skellefteå

Värdegrund

Värdegrund – Föreningarnas Hus i Skellefteå

Vår värdegrund är att alla människor kan och vill:

- *Ha en framtidstro* – att känna hopp och tro på en förändring.
- *Utvecklas* – att bli uppmuntrad och bekräftad för den man är, att utifrån en positiv människosyn fokusera på förmågor och möjligheter utifrån personliga förutsättningar.
- *Vara delaktiga* – att ha rätt att ställa krav på tillgänglighet, att vara delaktiga i arbete och i social gemenskap utifrån egna behov och önskemål.
- *Ha inflytande* – att ha möjlighet att vara med och fatta beslut om verksamheten samt om sin egen arbetssituation.
- *Bli respekterad och respektera andra* – att själv få och att ge andra ett bra bemötande, att känna att det är tillåtet för alla att vara den man är.
- *Ta ansvar* – att genom handledning och kamratstöd bidra till ett ansvarstagande för varandra och för verksamheten.

Vår egen erfarenhet av psykisk ohälsa och återhämtning ska vara en resurs. Allteftersom verksamheten förändras ska även värdegrunden förändras. Det ska vara en utmaning och en möjlighet.